

Spårvagnsolycka - bil in i skyltfönster

Lennart Lindberg har idag tittat lite extra på en mycket vacker byggnad som en gång stod på Väster och så berättar han om den dramatiska olyckan mellan en personbil och spårvagn, en olycka som slutade i ett skyltfönster.

Detta fantastiskt vackra hus var byggt 1887 och arkitekt till byggnaden var Johan Emil Billing. Han har även ritat Norra skolan, idag Talavidskolan. Han var verksam i Jönköping åren 1881-1888. Om han gjort några avtryck utöver detta i staden så känner jag inte till dem. Men vem kan ha byggt ett så vackert hus och var är vi förresten? Huset finns inte kvar idag kan jag tillägga.

Lundströms plats

Den observante ser en byst i vänster bildkant, en byst som föreställer Janne Lundström. Ja så ärevärdigt kallade bara hans vänner honom, han hette Johan Edvard Lundström och var inblandad i många affärsverksamheter i vår stad. Tillsammans med brodern Carl Frans Lundström startade han Jönköpings Tändsticksfabrik och tillsammans med Aftonbladets grundare Lars Johan Hierta startade han Munksjö Pappersbruk. Bröderna Lundström och Frans Gustaf Sandwall startade även Jönköpings Mekaniska Werkstad. ”Janne” startade även Jönköpingsbladet, en av stadens första tidningar. Hans plats på en sockel är med andra ord mer än berättigad.

Filmstadens föregångare

Men åter till huset. Det bör ha haft adressen Fabriksgatan 1 eller Norra kvarteret 89 när det kom till. Staden var indelad i kvarter, Östra, Västra, Norra, Södra och så vidare och det var det vanligaste sättet att definiera en plats. På ritning till det vackra huset, ritningen är minst sagt ett konstverk, står det ”Ritning till tomten no 89 Norra qv i Jönköping”. Idag heter det

kvarteret Harven och Filmstaden finns på denna plats där detta hus har stått. Gatan är omdöpt till F E Elmgrens gata.

På tomten låg tidigare en mangårdsbyggnad som tillhörde Store Trädgård, en större trädgårdsanläggning som fanns på väster innan den planlades. Det vackra husets ägare hette 1887 Edvard Vonneri Zetterberg, andre stadsläkare och regementsläkare. Det är högst densamma läkare Zetterberg som var inblandad i stadens första olycka med bil-spårvagn.

Dramatisk kollision

Redan någon av de första dagarna efter starten för spårvagnarna på sommaren 1907 kommer fru Zetterberg, hon körde, och herr doktorn, Skolgatan ner från sin bostad på Skolgatan/ Trädgårdsgatan. I hörnet med Barnarpsgatan uppenbarar sig något som inte brukade komma där, en spårvagn.

Vi läser tidningsreferatet: *Föraren å spårvagnen, som omedelbart observerat automobilen, hade saktat farten ganska afsevärdt, då däremot doktorinnan-chauffören tänkt sig genom forcerad fart bäst undvika en kollision.*

Nåväl, det hela slutade med att spårvagnen spårade ur, bilen for in i ett stort skyltfönster i huset på Barnarpsgatans östra sida och doktorn ramlade ur. Han fick krossår i ansiktet, men kunde redan på eftermiddagen fullfölja några sjukbesök. Denna historiske doktor bodde kvar i huset på Trädgårdsgatan till 1912.

Då köps huset av svenska Tobaksmonopolet, som hade snusfabrik i Jönköping. Men detta må bli en annan historia. Fakta till denna artikel har jag bland annat tagit från en trevlig väggcalmanacka som utgetts av Jönköpings Stadsarkiv och det är uppslaget för december månad 2016

Källa

Almanacka Stadsarkivet 2016

Äldre tidningsklipp